

COCO

ÉS A DIVAT
FORRADALMA

Lena Johansson

COCO

ÉS A DIVAT
FORRADALMA

Kossuth Kiadó

A fordítás alapja:
Lena Johansson: *Coco und die Revolution der Mode*
Aufbau Verlage GmbH & Co. KG, Berlin 2024

Fordította
Várnai Péter

Szerkesztette
Varga Andrea

Borítóterv és grafika
Bürosüd
www.buerosued.de

ISBN 978-963-636-651-3

Minden jog fenntartva

© Aufbau Verlage GmbH & Co. KG, Berlin 2024
(Published with Aufbau Taschenbuch; „Aufbau Taschenbuch”
is a trademark of Aufbau Verlage GmbH & Co. KG)

© Kossuth Kiadó 2025

© Hungarian translation Várnai Péter 2025

Brive-la-Gaillarde, 1895. február

Vékony testén Gabrielle szorosan összehúzta a kötött kardigánt. Nagy szemekből túl lazára kötötték ahhoz, hogy igazán melegítse. A mamája azzal bízta meg, hogy vegyen szóda-zappant, és ő két okból örült a feladatnak. Egyrészt bármit elvállalt azért, hogy friss levegőt szívhasson, és Brive-la-Gaillarde utcáin kószálhasson. Ennél is fontosabb volt neki minden, amivel egy kicsit megkönnyíthette az édesanya életét. A mama nagyon rossz bőrben van, úgy fest, mint egy kísértet. Napról napra ijesztebben zihál, és az utóbbi időben egyre gyakrabban összeesett.

– Nem kap levegőt, ezért elájul – mondta az egyik szomszédasszony, egy virágárusnő, akit Gabrielle irigyelt, mert sapkája és vastag vállkendője volt. – Persze nagyon sovány is, kész csontkollekció. Ideje lenne, hogy a csípőjére is felszedjen valamennyit, ne csak a hasa nőjön mindig.

Gabrielle elhaladt egy hatalmas ház előtt, amelyet nagy, világos kövekből építettek. Távolról habköveknek tűntek; egyik sem volt ugyanakkora, mint a másik, a falakat mégis láthatóan akkurátusan húzták fel. Az ablakok köré sötétebb

négyzeteket illesztettek be. Gabrielle-nek nagyon tetszett a ház, mert egyszerű volt, ugyanakkor azonban elegáns is. Nem járt erre gyakran, de olyankor mindig azt találgatta, ki lakhat itt. Nagyon gazdagnak kell lennie. Az épület hatalmas, és a közepén még egy háromemeletnyi magas torony is van.

– Mint egy kastély – suttogta Gabrielle, és nehéz szívvel szakadt el a látványtól.

Tovább kellett indulnia, hogy leszállítsa a papírba göngyölt tömbszappant, de még nem akart visszamenni a komor és bűzös szegénynegyedbe. Amint majd belép az ajtón, az édesanyja elveszi tőle a kis csomagot, aztán elkezd fel-súrolni a padlót és kimosni a szennyest. Gabrielle úgy döntött, mielőtt hazamegy, meglátogatja a barátait. Az édesanyja addig pihenhet egy kicsit, miközben zoknikat stoppol, vagy hasonló könnyű munkát végez. A temető nem volt messze. Gabrielle tavasszal szeretett leginkább kimenni oda, mert akkor mindenütt virágok nyíltak, és rózsák, jázminok illata terjengett. Télen viszont kevesen jártak ide, és Gabrielle egyedül lehetett a barátaival. Ez így volt ezen a fagyos és szeles februári napon is.

– Bonjour!

Odaért a névtelen sírhoz, amely az összes közül a legkedvesebb volt neki. Két galagonyabokor göcsörtös ágai között alig lehetett látni.

– Senki sem jött ide, hogy megnyírja őket – mosolyodott el vidáman. – Persze hogy nem. Én sem tenném, csak összeszurkálják az ember kezét. – A megsárgult falevelek halkán zizegtek, amikor a cipője orrával lekotorta őket a viharvert kőlapról. – Ne gondold, hogy félek egypár karcolástól! – Gabrielle felegyenesedett, és megropogtatta a hátát.

– Egy finom hölgynek azonban a bőre is hibátlan. Én pedig egyszer majd finom hölgy leszek – mondta. Csípőre tette a kezét, és a szappanja majdnem kicsúszott az újságpapírból. – Ugye most nem nevelsz ki? – Szigorú arcot öltött, aztán azonban elkuncogta magát, mielőtt a keményre fagyott, homokos úton elindult a kőkeresztek, alacsony bokrok és síremlékek között. – Megteszem a szokásos körömet – mondta, mintha valamelyik halott magyarázatot várna a furcsa ténykedésére.

Végül is érthető lenne, ha furcsának tartanák, hogy egy tizenegy éves lány a temetőben sétálgat. Már csak azért is, mert ő senkit sem ismer itt, és ez jó. Nem érzi magát egyedül, és ez mégiscsak kellemes. Bármilyen nevet betűz is ki ügyyel-bajjal a sírokon, a szíve soha nem nehezül el, senkit sem kell megsiratnia. Nyugodtan átadhatja magát az álmainak, amelyeket egyébként senkivel sem oszthat meg, ha nem akarja, hogy kinevessék. Minden szabad percében elképzei, milyen lesz az élete felnőttként. Önállóan hozhat majd döntéseket, oda megy, ahová a kedve tartja, férje lesz, aki nincs állandóan távol. A finom hölgyek finom urakat is találnak maguknak. Egy nap majd gazdag lesz. Gazdag és híres. Erről mélyen meg volt győződve, bár természetesen tudta, hogy ebben egyedül ő hisz.

Megállt egy kis kőháznál, amelyen vaskapu volt – egy családi kriptá bejárata.

– Minek ide ajtó? Hozzátok soha nem jön látogató.

Megcsóválta a fejét és megrántotta a vállát. *Nagyon sok pénzre lehetett annak, aki ilyen sírhelyet engedhetett meg magának a díszes kapuval, amelyre senkinek sincs szüksége!* – gondolta. A gyomra hangosan megkordult. Bárcsak már felnőtt és piszkos gazdag lenne! Akkor mindannyian mindig eleget

ennének, akár még rengeteg csokoládét is. A városban kapható legszebb ruhákat venné meg a mamájának, akinek többé a kisujját sem kellene mozdítania.

– Saját lovam is lesz. Lovagolni megtanulhatok – dünyögte maga elé. – Láttam, hogy kell, amikor még kicsi voltam. Nem tűnt nehéznek. Egyébként sincs semmi, amit ne lehetne megtanulni.

Körútja a végéhez közeledett, mert visszaért a temetőnek abba a részébe, amelyben a parcellák kicsik voltak, és szorosan egymás mellett feküdtek. A halálban ugyanúgy van, mint az életben, futott át Gabrielle fején. Annak a férfinak, akié az a nagy ház a háromemeletes toronnyal, pazar sírja is lesz. Azoknak, akiknek a földi maradványai zuzmóval borított kőlapok alatt porladnak itt, életükben is csak a legszükségesebb dolgokra telhetett. Ha ő egyszer majd meghal, rá jókora gránitlap fog emlékeztetni. Padot is kíván magának, hogy az emberek, akik szeretnének egy kicsit elbeszélgetni a halottjaikkal, megpihenhessenek nála. Előbb azonban még előtte áll az élete! Annak pedig nagyszerűnek kell lennie, nem olyan szájalmasnak, mint az édesanyjáié. Neki mindig a földön kell gubbasztania a pruszlikokkal, konyhakötényekkel, munkaruhákkal és rövidáruval teli kosarak előtt, mert még egy rendes piaci standot sincs miből megfizetnie. Gabrielle valójában csak úgy ismerte a mamáját, hogy az keményen dolgozott. Amikor nem négykézláb gürcölt, vagy nem a férje portékáit árulta, gyermekágyban feküdt. Utoljára Augustin jött a világra, de nem igazán tetszhetett neki itt, mert mindjárt meg is halt.

– Mennem kell. – Gabrielle megmarkolta a szappant.
– Majd még jövök – ígérte meg.

Futólag intett a benőtt sírnak, aztán elhagyta a temetőt. A hazaúton vonuló katonák csizmatalpainak a dobogása, a tiszturak sarkantyúinak a pengése és lópatkók macskaköveken tompa kopogása kísérte. A szürke égbolton sötét felhők vonultak. Gabrielle libabőrösen megborzongott. Egyre gyorsabban lépdelt, és egyszeriben biztonságra vágyott Augustin bácsinál Courpière-ben. Ott, a szabad természet tágas ölen minden világos, meleg és könnyű volt. Mindig madarak csi-cseregtek. Gabrielle tudta, hogy az avenue d'Alsace-Lorraine-i fogadóban, amelyben az édesanyjával és a két testvérével egy dohos kis szobában lakik, sem könnyedség, sem melegség nem várja. Mégis örült, amikor a hátsó bejárathoz ért. Belépett a csehóba, és felment a kopott lépcsőn.

– Megjöttem! – kiáltotta, mielőtt még benyitott volna a szobába. Válasz nem jött. – Mama? Julia? Antoinette?

Még mindig semmi. A szeme lassanként hozzászokott a gyér fényhez. A megsárgult takarók kisimítva feküdtek a két keskeny ágyon, amelyen négyen osztoztak. Alatta cipők álltak glédában. A szoba minden sarkát tárgyak töltötték meg, bőröndök, lábosok, egy letört fülű váza, edények, váltó ágynemű és más holmik, a helyiség mégsem tűnt rendetlennek.

– Ha kevés a helyed, rendet kell tartanod – okította őket mindig a mama.

Olyan hideg volt, hogy Gabrielle gyorsan megnézte, csukva van-e az ablak a vastag függöny mögött, és nagyot sóhajtott. *Bárcsak tenne már valamit a fogadós a borzalmas huzat ellen!* – gondolta. Hirtelen elhatározással felkapott egy csereágyneműt, és betömködte vele a réseket, mielőtt még halálra fagynak. Hol lehetnek a többiek? A képzelete egy képet vetített elé: az apjuk visszajött, végre sikerült jó

üzleteket kötnie, úgyhogy dugig megtelt a pénztárcája. Gabrielle maga előtt látta őt, a mamával és a testvéreivel egy asztalnál lent a vendéglőben, előttük nagy tányérokban hegyekben álltak a gőzölgő húsok és zöldségek. A szájában összefutott a nyál. Gyorsan elhagyta a szobát, és a lépcsőket kettésével szedve visszasietett a földszintre. A kis vendéglőben sem volt azonban senki, a székek felfordítva feküdtek az asztalokon.

– Mintha örültem volna a papának! Mintha valaha is hozott volna haza pénzt! – suttogetta Gabrielle.

Ha már egyszer idelent volt, megnézhetné, nem felejtett-e a fogadós a pulton vagy a konyhában valamit, amit ő gyorsan eltüntethet a gyomrában. Semmi sem volt, még egy darab megszáradt kenyérhéj sem feküdt sehol a söntésben. Gabrielle a konyha ajtajához ment. Szerencséje volt, kinyílt, amikor lenyomta a kilincset. Az ablaktalan helyiségbe beszűrődő halvány fénysugárban egy pár cipőt látott meg. Talppal felé fordulva feküdtek, belőlük halvány bokák látszottak ki egy szoknya szegélye alól. Gabrielle felsikoltott.

– Mama! – Három lépéssel az édesanyja mellett termett, és térdre rogyott. A ruhája anyagán át téglák éles szélei hasítottak a lábába. – Meghoztam a szappant, amit kértél. Hallod?

Nem jó, hogy az édesanyja a hideg és kemény padlón fekszik. Biztosan megint elájult, mert elfogyott a levegője. Az is lehet, hogy egyszerűen csak elaludt a kimerültségtől, mert mindig túl sokat dolgozik.

– Kérlek, tudnál legalább pislogni egyet-kettőt?

Gabrielle hangja elvékonyodott. Egyszer látta, hogy a piacon összeesett egy idős férfi, és valaki megtapintotta a nyakát. Hogy miért, arról neki sajnos sejtelve sem volt.

Óvatosan mégis megérintette az édesanyja nyakát, és megremült. Nagyon hidegnek érezte. Túláságosan hidegnek.

– Fel kell kelned, különben még csúnyábban fogsz köhögni. Anya, kérlek, mondd meg, mit csináljak!

A mama még mindig nem mozdult. Gabrielle-nek egyszeriben feltűnt, hogy az édesanyja a piacon töltött sok óra alatt lebarnult arca most színtelen. Még mindig hasonlít rá, de megváltozott. Hová tűnt a gyengéd mosoly, az elevenesség?

– Fel kell kelned – mondta újra határozottan. A ruhája ujjával megtörölte a nedves arcát, és ő is felegyenesedett. – Rajta, állj fel! Segítetek.

Elfojtotta a rátörő rémületet, megragadta az egyik kart, és teljes erőből húzni kezdte. Az édesanyja felsőteste egy kicsit elemelkedett a kőpadlóról, de ez volt minden. Segíteni meg sem próbált Gabrielle-nek. Ő elsírta magát.

– Egyedül nem megy – zokogta, és vigyázva visszaengedte a testet. Egy ideig csak állt ott, a kezét még mindig a mamájára karjára fonva. Végül azt is visszalökte a földre. – Ha nem segítesz, én sem tudok segíteni neked! – sikoltotta.

– Gabrielle?

Julia hangjára Gabrielle megpördült. A testvérei a konyhajtóban álltak, és az édesanyjuk lábára meredtek.

– Meghalt – suttogta Gabrielle.

– Számítani lehetett rá, hogy ez valamikor megtörténik. Kár érte – mondta fátyolos hangon a fogadós, akit a kislányok sírása és jajveszékelése a konyhába hívott. – Értesítem apátoakat, hogy jöjjen el értetek – veregette meg kissé gyámoltalanul a kis vállakat.

– Most hová kerülünk? – kérdezte Julia, és letörölt egy könnycseppet az orráról.

Antoinette, a legkisebb testvér egy szót sem szólt.

– Vissza Courpière-be?

Gabrielle-ben halvány remény ébredt. Alphonse, a kedvenc öccse, és Lucien, a legfiatalabb ott van Augustin bácsinál. Jó volna, ha mind újra együtt lehetnének.

– Talán. Nem tudom. Ez apátok dolga. – A fogadás megköszöri a torkát. – Itt mindenestre nem maradhatok. – Gabrielle-t félelem fogta el, és Julia szeme is rémülten elkerelkedett. – Ma éjszakára még igen – nyugtatta meg őket a férfi –, de a lehető leggyorsabban el kell tűnnötök. Sajnálom. Azért adtam ki a szobát apátoknak, mert úgy volt, hogy pincérként fog dolgozni nálam. És hol van? Örökösen úton. Ha anyátok nem állt volna be helyette, és nem végzett volna el zokszó nélkül minden feladatot, amit adtam neki, már rég nem lennétek itt – mondta, és egy nagy törlőrongyot terített a halott arcára. – Nagyon szorgalmas nő volt, valóban kár érte.

Miután a fogadás megígérte, hogy elintézi a formásokat és a holttest elszállítását, a három testvér felment a lépcsőn, és együtt egy ágyba feküdtek. Szorosan összebújtak, hogy melegítsék és vigasztalják egymást.

– Mi lesz velünk? – kérdezte Julia a sötétben. – Mit gondolsz, apa most majd velünk marad?

– Nem! – Gabrielle nagyot nyelt. Azt nem tudta elképzelni, de nem is akarta. – Mind Augustin bácsinál fogunk élni, azt hiszem. Remélem – tette hozzá csendesen.

– Nekem mindegy, hol lakunk – morogta Antoinette. – Az a fő, hogy jobb lesz, mint itt.

Gabrielle még sokáig nem tudott elaludni. Valahányszor közel járt hozzá, Juliát heves zokogás kezdte rázni, és ő vigasztalón simogatta a testvére fejét. Máskor az álmában forgolódó Antoinette rúgta meg. Miközben egyre csak ébren

feküdt ott, eszébe jutott, hogy a fogadós azt mondta, értesíti az apjukat. Ezek szerint ő tudja, ami a mama előtt mindig rejtve maradt. Azt, hogy merre jár az apjuk.

• • •

Albert Chanel nem váratott sokáig magára. Szomorúságnak vagy megdöbbenésnek jelét sem mutatta. Ellenkezőleg, Gabrielle mintha furcsa megkönnyebbülést látott volna rajta, amikor felszólította őket, hogy takarítsák ki a szobát, majd hagyjanak rendet maguk után.

– Nekem a piacon van dolgom. Nem engedhetem meg magamnak, hogy lemondjak a bevételről. Este visszajövök, aztán indulunk.

– Courpière-be viszel minket? – nézett rá Gabrielle.

– Nem, Aubazine-ba.

Ez volt minden. Magyarázatképpen semmi. Mintha Gabrielle-nek tudnia kellene, mit jelent ez.

– Talán él ott egy másik bácsikánk – mondta Julia, miután Gabrielle elmondta neki, mi lesz velük, és elkezdte berakni a holmijukat zsákokba és két ládába, amelyeket az apjuk hagyott ott nekik. – Vagy egy kedves nagynénink.

– Hiszi a piszi, aki elhiszi – válaszolta Antoinette morgorván.

Aubazine-ban az áttekinthetetlenül nagy Chanel családból nem újabb rokon várja majd őket, akit eddig még nem ismertek meg. Gabrielle akkor értette meg, mit tervez az apjuk, amikor seprűért, vödörért és felmosórongyért ment a fogadóhoz, akinek mellékesen megemlítette, hová kerülnek.

– Aubazine-ban van egy régi zárda – árulta el. – Abban kapott helyet a környék legnagyobb árvaháza. – A férfi szája

mosolyra húzódott. – Jó hely, sok korotokbeli taknyos van ott. Nem lesztek egyedül.

Árvaház. A szó mintha Gabrielle sarkára tapadt volna. Követte fel a lépcsőn, nem tágitott mellőle, miközben felsöpörte és kitakarította a szobát, aztán pedig felszállt vele az egyszerű szekérre, amely az esti órákban csikorogva elindult az avenue d’Alsace-Lorraine macskakövein, ki Brive-la-Gaillarde-ból. Egyre mélyebbre zötyögtek be az erdőbe. Kezdetben még viszonylag gyorsan haladtak, de a két ló hamar elfáradt. Az apjuk szidhatta, verhette őket, de semmit sem ért el. Bele kellett törődnie, hogy a szegény párák lassan küzdi fel magukat a dombokra. Julia és Antoinette egy szót sem szólt, de Gabrielle is hallgatott. Három árva gyerek dőcögött a sorsa felé.

Nem, mi nem vagyunk árvák, tiltakozott Gabrielle gondolatban. Nekik van papájuk! Mit jelent az, hogy a saját apjuk árvaházba viszi őket? Amint rádöbrent a válaszra, könny szökött a szemébe, és gombóc nőtt a torkába. Egyszer csak az édesanyja hangját hallotta. Olyan tisztán, hogy ijedten körbenézett.

– Mindenképpen azt akartam, hogy a Gabrielle nevet kapd. Ismered a jelentését?

– A jelentését? – Gabrielle gyámoltalanul megrántotta a vállát. – Ez csak egy név.

– Mit mondtál? – kérdezte Julia a homlokát ráncolva.

– Semmit. Csak eszembe jutott valami.

– Már megint magában beszél.

Antoinette hangsúlya nem hagyott kétséget afelől, hogy nagyon furcsának találja Gabrielle szokását. Ő nem foglalkozott a testvére megjegyzésével. Az emlék túlságosan élesen idéződött fel benne, pedig régen volt, hogy a mamája

fejcsóválva nézett rá, és azt mondta, hogy sokkal több egy névnél.

– A jelentése: Isten erős embere.

Vagyis erősnek kell lennem, hogy bizonyítsam, édesanyám nem tévedett, és megfelelő nevet adott nekem, gondolta Gabrielle.

• • •

Nagyjából három órája voltak úton, amikor előttük a hegycsúcson a halvány holdfényben kirajzolódtak a zárda körvonalai. Látványban semmi közös nem volt Brive-la-Gaillarde ragyogó mesebeli kastélyával. Az épület fenyegetőnek tűnt, amely Gabrielle-t börtönre emlékeztette, és a képzeletében szörnyeteggé változott, amely majd szőröstül-bőröstül lenyeli őt. Az is lehet azonban, hogy egy kriptába vagy mállott, mohával benőtt kőlap alá kerül, és ott talán az édesanyját is újra látni fogja.

Még egy kanyar után az apjuk erős rántással megállította a lovakat. Leugrott a kocsiról, lekapta róla a régi bőrkoffert, amelyet egy szíj tartott össze, és szó nélkül a kapuhoz indult. A lányok egymás mellett követték. Az apjuk megrántott egy kötelet, és valahol a fejük felett megszólalt egy kolomp.

Gabrielle nem tudta, mit kívánjon. Hogy senki ne legyen itt? De akkor hová mennek? Vagy inkább engedje be őket valaki? Az apjuk türelme hamar elfogyott. Már újra a kolomp köteléért nyúlt, amikor a fakapuba illesztett négyzet alakú kis ablakról nyikorogva eltolódott a fedőlap, és mindjárt vissza is csukódott. Egy pillanattal később kinyílt a súlyos kapu, s miután mind a négyen beléptek rajta, becsapódott mögöttük. Egy lámpás fényében, amelyet egy apáca tartott maga előtt, Gabrielle kivette a szerzetes nővér fekete

ruháját, a fekete fátylát és egy fehér csíkot a haját elrejtő főkötőből. Körös-körül csak csupasz kőfalak voltak. Az apáca kedvetlenül nézett a kései vendégekre.

– Albert Chanel vagyok. Küldtem maguknak üzenetet – mondta a lányok apja.

– Az éjszaka közepén hozza ide a gyerekeit? – A hangsúly minden szónál többet mondott. – Vacsorát legalább kaptak?

A nővér éppen csak befejezte a mondatot, amikor Gabrielle gyomra hangosan megkordult. Julia elkuncogta magát, de azonnal el is némult. Teljesen összezavarodott és kimerült volt. Az apáca megcsóválta a fejét, és nagyot sóhajtott. Albert Chanel letette a koffert.

– Nekem mennem is kell. Legyetek jók! – mondta a lányoknak, aztán sarkon fordult, és már ott sem volt.

A súlyos kapu másodszor is dübörögve becsapódott. Utána néhány pillanatig teljes csend volt.

– Hát akkor gyertek velem! Főzők nektek néhány tojást – mondta a Mária Szentséges Szíve Nővérei rendhez tartozó apáca.

Gabrielle szívverése felgyorsult. Imádta a főtt tojást.

– Köszönöm, én nem kérek. Nem vagyok éhes – hazudta mégis.

Nem lehetett nem észrevenni, hogy az apáca púpnak gondolja őket a hátán. Gabrielle nem akarta, hogy vacsorát adjon neki valaki, akiről lerí, hogy a terhére vannak. Semmit sem akart elfogadni ettől a nőtől és ettől a zárdától.

• • •

Az árvaházban egyik nap olyan volt, mint a másik. A Chanel nővérek különféle szentekről tanultak, elsősorban arról

a szerzetesről, aki egykor az apátságot alapította. Még az étkezések és a szabadban tett rendszeres séták közben is róla olvastak fel nekik. Odabent minden komor, sivár és hideg volt, az apácák viszont... kedvesek. Meglehetősen odaadással törődtek a rájuk bízott gyerekekkel. Élete hirtelen megváltozott rendjét Gabrielle egy idő után kellemesnek találta. Korábban nem ismert biztonságérzetet adott neki. Este, amikor Julia, Antoinette és ő lefeküdtek aludni, tudták, mi vár rájuk másnap. Más is volt, amit Gabrielle nagyon szeretett: az egyszerű formákat, az asztalok és ágyak szimmetrikus sorait, az egyenletesen elrendezett négyszögeket fából vagy vászonból a hálótermekben és étkezőkben, a lányok mindig kimosott fehér blúzának és fekete szoknyájának a tiszta-ságszagát, a ruhásszekrényeket, amelyekben mindennek megvolt a pontos helye. Emellett az apácák tüvel és cérnával is megtanították bánni Gabrielle-t. Ezt a tevékenységet ő akkor is nagyon kedvelte, ha a célja nem is szép, hanem praktikus és tartós dolgok készítése volt. Ha egy ruha, lepedő vagy másvalami tönkrement, és már nem lehetett megjavítani, mindig megkérdezte, hogy megkaphatná-e az anyagot.

– Szeretnék megtanulni jobban varrni, és gyakorolhatnék vele – mondta az apácáknak. – Különben úgyis csak kidobják.

– Miért ne? Tartsd meg, gyermekem!

Nyáron, amikor szünidő volt, a lányok szabadon elfoglalhatták magukat. Gabrielle elővette a kincseit, és varrássra használta az időt. Blúzokat és szoknyákat készített, amelyek majdnem ugyanolyan szabásúak voltak, mint azok, amelyeket az árva lányok viseltek. A legtöbb fekete és fehér, mert színes anyagok nem voltak a zárdában. Gabrielle mégis a menyorszáiban érezte magát. Hol rövidvarrattal gon-

doskodott ötletes szabásról, hol mértéktartó fodorral varázsolt különlegessé egy egyszerű darabot. Nem kellett sokáig gondolkodnia, a fejében maguktól bukkantak fel az egyszerű ruhák változatai, amelyek előnyösebben öltöztetik a viselőiket. Érzéke volt az anyagokhoz is, könnyen végiggondolta, hogyan hangsúlyozza a derekat, vagy redőzzön egy szalagot a kívánt eredmény elérése érdekében.

Más gyerekek mind várták a nyári szünidőt, mert akkor hazavitték őket, Gabrielle, Julia és Antoinette viszont Aubazine-ban maradt. Kerestek egy szélvédett helyet a kereszt-hajó és a hálóterem között, Gabrielle cénát fűzött egy tűbe, miközben Julia egy könyvvel ült mellette, Antoinette pedig csak a felhőket nézegette. Kiszabadultak a szigorú napirend kereteiből, ugyanakkor napi három étkezés és megbízható, barátságos emberek nyújtotta biztonságban voltak.

• • •

Amikor küszöbön állt a következő szünidő, a főtisztelendő anya magához hívatta a három nővért.

– Jó hírem van – közölte vidáman mosolyogva. – A szünidőt Varennes-sur-Allier-ben fogjátok tölteni Louise Costiernél. – A név a három testvér egyikének sem mondott semmit, ezért a rendfőnöknő magyarázattal szolgált: – Ő apátok nővére, a ti Louise nénikétek. A jó lélek egy vasutas felesége. Holnap reggeli után eljönnek értetek.

– Én itt maradok! – jelentette ki Gabrielle, és úgy gondolta, az úgy ezzel elintézését nyert.

Az kellene még! Ő tél óta epedve várta az órákat, amelyekben majd szabókrétával felfesti a szabásrajzot, az annak alapján kiszabott részeket előbb gombostűkkel rögzíti, vé-

gül pedig gondos öltésekkel az anyagdarabokból blúzt vagy ruhát varr össze. Arról szó sem lehet, hogy megfosszák ettől az örömtől.

Csakhogyan tévedett.

– Már nem tudjuk elérni madame Costier-t – mondta a főtisztelendő anya szelíden, és barátságos arcán sajnálkozás jelent meg. – Képzeld el, hogyan fogja érezni magát, ha tele szép tervekkel a következő hetekre megérkezik ide, és csalódottan nélkülöttek kell hazautaznia. Azt biztosan nem akarod megtenni vele, gyermekem.

Ez nem volt kérdés.

– És az én csalódottságom nem számít? – kérdezte Gabrielle.

– Most komolyan, Gabsi, mi bajod van? – suttogta Julia. – Végre egyszer kijutunk innen. Egy kis változatosság csakis jó lehet.

Antoinette csak a vállát vonogatta. Neki mindegy volt, hol unatkozik.

– Ez már el van döntve – tudatta velük a főtisztelendő anya. – Elmehettek.

• • •

Gabrielle alig aludt másnap reggelig, amikor a zárda előtt egy kocsi állt meg, és kiszállt belőle az a nő, aki tönkretette az ő szünidejét, mielőtt az még egyáltalán elkezdődött volna. Julia viszont kipihent volt, és kész arra, hogy betartsa annak a háznak a szabályait, ahová viszik őket. Már sok nagynénit megismertek, néhányan a lehetőségeikhez képest nagylelkűek és viccesek voltak, mások gonosz vén banyák. Julia bízott benne, hogy Louise az első csoportba

fog tartozni, és egy kicsit még örült is a környezetváltozásnak. Antoinette teljesen érdektelennek tűnt. Gabrielle már megszokta, hogy nem tudja felmérni a húga hangulatát. Annak a valószínűsége, hogy rosszkedvében van, többnyire nagy volt.

– Nézd csak meg őket! Hát nem bájosak? – Louise néni láthatóan nem várt választ a férjétől. Még csak rá sem pillantott, hanem elragadtatottan egyik unokahúgáról a másikra nézett. – Biztosan nem emlékeztek rám, igaz? Még nagyon kicsik voltatok, amikor utoljára találkoztunk – mondta, és a kezével nagyjából egy asztallap magasságába mutatott. – Te még járni sem tudtál – tette hozzá Antoinette felé fordulva. – Azóta sok minden történt – sóhajtotta. – Sajnálom, hogy elvesztettétek édesanyátokat.

Gabrielle összeszorította a száját. Nem hagyhatná abba ez a nő az üres locsogást? – gondolta, és már most gyűlölte Louise-t.

– Ő a férjem, Paul Costier. Szólíthatjátok Paul bácsinak.

– Salut – mosolyodott el a férfi szélesen.

– Jó napot, Paul bácsi! – válaszolta Julia és Antoinette.

– Jó napot, monsieur! – mondta Gabrielle.

Az állát előreszegezte, és rezzenéstelen arccal egyenesen a férfi szemébe nézett.

– Hát akkor menjünk! – dünnyögte Paul Costier, aztán kinyitotta a feleségének és a lányoknak a kocsiját.

• • •

Gabrielle halványan reménykedett abban, hogy monsieur Costier és a neje meggondolja magát, mert a Chanel nővérek nem borultak hálásan a nyakukba. Sajnálatos módon